

Список використаної літератури:

1. Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием / С. Г. Кара-Мурза. – М.: Из-во: Эксмо, 2005. – 832 с.
2. Галамба М. М. Інформаційно-психологічна складова терористичної діяльності / М. М. Галамба//Юридичний журнал. – 2006. – № 11. – С. 53–57. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2464>
3. Frey B. S., Rohner D. Blood and Ink! The Common-Interest-Game Between Terrorists and the Media [Electronic resource] // B. S. Frey, D. Rohner. – Mode of access: <http://www.crema-research.ch/papers/2006-08.pdf> (viewed on April, 27, 2017). – Title from the screen.
4. Baran J. Terrorism and the Mass Media after Al Qaeda: A Change of Course? [Electronic resource] / J. Baran. – Mode of access: <http://www.review.upeace.org/index.cfm?opcion=0&ejemplar=7&entrada=63> (viewed on April, 27, 2017). – Title from the screen.
5. Terrorist groups recruiting through social media [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.cbc.ca/news/technology/terrorist-groups-recruiting-through-social-media-1.1131053> (viewed on April, 27, 2017). – Title from the screen.
6. Dark C. Social Media and Social Menacing... [Electronic resource] / C. Dark. – Mode of access: <http://foreignpolicyblogs.com/2011/12/20/social-media-and-social-menacing/> (viewed on April, 27, 2017). – Title from the screen.
7. Department of Homeland Security: Terrorist Use of Social Networking Facebook Case Study» [Electronic resource]. – Mode of access: <https://publicintelligence.net/ufouoles-dhs-terrorist-use-of-social-networking-facebook-case-study/> (viewed on April, 27, 2017). – Title from the screen.

ПАНОВА С. В.

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В.В. Сташиса
Національної академії правових наук України,
аспірант

ВІКТИМОЛОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА КРАДІЖОК, ПОЄДНАНИХ З ПРОНИКНЕННЯМ У ЖИТЛО

Власність виступає показником добробуту суспільства і особистого благополуччя громадян. Як соціальне явище та економічна категорія вона являє собою тріаду фактичних суспільних відносин володіння, користування і розпорядження благами, що привласнені й належать власнику на законних підставах [1, с. 38]. У теперішній час крадіжки визначають структуру всієї злочинності. Зростання чи зниження їх рівня обов'язково відобразиться на загальній структурі злочинності. Завдяки превалюванню в загальній масі всіх крадіжок тих із них, що поєднані з проникненням у житло, процеси будь-яких змін

у структурі злочинності в цілому відбуваються за рахунок кількісних змін саме цієї частини крадіжок.

У різний час питанням віктимологічної профілактики займалися такі вчені як Л. В. Франк, Д. В. Рівман, В. М. Полубінський, В. О. Туляков, Н. О. Чечель, В. С. Мінська, В. Я. Рибальська, В. В. Василевич, В. С. Батиргареева, В. В. Голіна, Б. М. Головкін, О. М. Литвинов, О. М. Юрченко, Є. М. Моїсеев, О. М. Джужа, В. Є. Христенко та ін. Деякі аспекти віктимологічної профілактики та характеристики віктимологічних факторів крадіжок, поєднаних з проникненням у житло було висвітлено у роботах А. М. Назаренко та А. В. Брижак.

Віктимологічне запобігання визначають як самостійний напрям запобігання злочинності, що охоплює комплекс заходів та діяльності, спрямовану на зниження рівня групової (масової) та індивідуальної віктимності, а також зменшення кількості жертв злочинів у суспільстві [2, с. 138].

Відомо, що жертва своїми віктимологічними девіаціями нерідко «спокушає» злочинця на посягання. Спеціальними віктимологічними напрямами і відповідними їм заходами є: а) виховно-профілактичний напрям; б) захисний; в) організаційно-управлінський; г) обмежувальний; д) подолання віктимного стану та ін. [3, с. 44-45].

В науковій літературі існує певна кількість поглядів, класифікацій і поділів жертв як від злочинів взагалі, так і від окремих їх видів. Вітчизняні науковці при вивченні потерпілих від конкретних злочинів більше уваги приділяють потерпілим від статевих і насильницьких видів злочинів не приділяючи належної уваги злочинам корисливої спрямованості, зокрема проти власності. Жага до наживи спонукає певний девіантний прошарок населення до не просто крадіжок але й з проникненням до житла, позбавляючи потерпілих заощаджень і завдаючи значної моральної шкоди. Важливим показником віктимологічної характеристики крадіжок поєднаних з проникненням у житло є структура жертв цього явища. На думку Д. В. Рівмана при вчиненні крадіжок майна громадян, окрім осіб, визнаних потерпілими, фактично жертвами є інші особи, які безпосередньо втратили майно. Тому масштаб віктимізації від крадіжок значно перевищує кількість потерпілих за даними статистики [4, с. 196-197]. Найбільше це стосується крадіжок із житла. Бо, як правило, даним злочином заподіюється безпосередня шкода членам родини і особам, які проживають разом із потерпілими. Потерпілі від квартирних крадіжок це не критичний тип потерпілого, що характеризується емоційною нестійкістю, тривожністю і чутливістю. За досить високого ступеня тривожності ця група осіб виявляє необачність і невміння правильно оцінювати життєві ситуації, що свідчить про стереотип поведінки.

Некритичність даної категорії виявляється при спілкуванні з людьми, серед яких, як показує практика, трапляються і злочинці [5, с. 136].

На основі власного емпіричного дослідження (вивчено 400 кримінальних справ за ч. 3 ст. 185 КК України – крадіжка, поєднана з проникненням у житло, розглянутих за період з 2008 по 2016 роки) встановлено, що віктимна поведінка майбутніх жертв крадіжок, поєднаних з проникненням у житло проявлялася у надмірній довірливості малознайомим людям (8 %), запрошенні у гості випадкових знайомих (7 %), вільному доступі сторонніх осіб до ключів від оселі (6 %), необачному інформуванні потенційних злочинців про рівень своїх матеріальних статків (6 %), веденні аморального способу життя або утворення у власному житлі притонів (3 %), використанні праці криміногенного небезпечного вільнонайманого персоналу на ремонтних і господарсько-підсобних роботах (раніше судимих, алкоголіків і наркоманів та ін.) або сумнівних працівників по дому (3 %), тривалій відсутності (2 %). Але найбільш поширена віктимна поведінка потерпілих (понад 65 %) виявилася у невживанні належних заходів по охороні свого житла. Так 47 % крадіжок поєднаних з проникненням у житло було скоєно шляхом вільного доступу: незачинені або відкриті двері – 27%, вікна, балкони та квартирки (особливо перший поверх) – 11 %, злочинець мав ключі – 7 %, зі згоди потерпілого – 2 %, що не вимагало від злочинця певних дій для подолання перешкод та не потребувало від нього певної підготовки.

При вивченні кримінальних справ траплялись факти, коли потерпілі залишаючи відкритими двері лягали спати або дивилися телевизор, наївно вважаючи, що присутність в домі господаря завадить злочинному наміру. Найчастіше віктимна поведінка таких осіб проявляється у невжитті належних заходів по охороні свого майна.

При розробці заходів віктимологічної профілактики крадіжок, поєднаних з проникненням у житло слід враховувати ступінь криміногенності середовища і географічне розташування місця проживання [6, с. 164]. До основних методів віктимологічної профілактики крадіжок, поєднаних з проникненням у житло можна віднести наступні: особиста безпека і підвищена пильність щодо охорони особистих речей (грошових коштів, ключів, коштовностей, мобільних телефонів), уникнення їх демонстрації; важливо, щоб за відсутності і навіть у присутності мешканців квартири всі вікна та двері були надійно зачинені; двері повинні бути добре обладнані надійними замками та засобами; найбільш ефективним засобом охорони квартир, будинків є використання спеціально вмонтованої сигналізації, яка виведена на пульт централізованої охорони підрозділу Державної служби охорони України [5, с. 145].

Список використаної літератури:

1. Солодовников С. А. Криминальная экономика и насильственные преступления против собственности граждан : монография / С. А. Солодовников. – М. : Юнити-Дана, Закон и право, 2003. – 319 с.
2. Кримінологія: підруч. / В. В. Голіна, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін. ; за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкіна. – Х. : Право, 2014. – 440 с.
3. Запобігання злочинності (теорія і практика) : навч. посіб. / В. В. Голіна. – Х. : Нац. юрид. акад. України, 2011. – 120 с.
4. Ривман Д. В. Криминальная виктимология / Д. В. Ривман. – СПб. : Питер, 2002. – 304 с.
5. Кримінологічна виктимологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужи. – К. : Атіка, 2006. – 352 с.
6. Головкін Б. М. Як стають жертвами злочинів / Б. М. Головкін // Проблеми законності. – Вип. 136. – 2017. – С. 161–172.

РОМАНАУСКАС К. А.

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса,
здобувач відділу кримінологічних досліджень

ДО РЕЗУЛЬТАТІВ ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК ЗЛОЧИНІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 175 КК УКРАЇНИ

Соціальна політика України спрямована на створення умов для повноцінної реалізації і захисту конституційного права громадян на соціальний розвиток. Це виражається, окрім іншого, у забезпеченні державою гідного існування громадян України, що не уявляється можливим без отримання ними заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Тому несвоєчасність виплати заробітної плати, а так само інших передбачених законодавством соціальних виплат, можна визнати гострою проблемою сучасного українського суспільства. Остання з кожним роком загострюється, набуває загальнодержавного характеру й поширена у багатьох сферах економіки і галузях виробництва.

Актуальність цієї проблеми полягає, з одного боку, у позбавленні права громадян на гідне існування внаслідок неповного або несвоєчасного надання їм належних соціальних виплат, а, з другого, – у науковій малодослідженості зазначеної проблематики.

За даними кримінально-правової статистики, протягом 2013–2016 рр. кількість облікованих злочинів, передбачених ст. 175 КК України, зменшилась з 3 304 до 685 відповідно (-79,3 %). Безумовно, офіційний рівень цих злочинів не включає їх латентної частини, зумовленої пасивністю, правовим нігілізмом потерпілих, якими є працівники